

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quaestio 1. Vtrùm Deus se totum amet. Et qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

velle, vt ego comedam, non quia eius mihi delectabilis est, sed quia est honestus, aut necessarius ad viuendum. In huiusmodi enim, similibusque bonitatibus relatis ad idem subiectum, semper reperiuntur connotata realiter distincta, penes qua illa distinguuntur, & relata ad quae sunt amabiles. Vnde tandem concluditur, ob quamlibet bonitatem relatam earum, quae reperiuntur in eodem ente, tanquam ob adequatum motiuum posse tale ens a Deo amari; quin reliquae etiam relata moueant ad huiusmodi amorem. Quo iure itidem bonitas absoluta nihil connotans sine relatis potest amari a Deo. An vero e contra relata sine absoluta, quam in se inuoluunt, possint, ex sequente propositione innotescere.

Propositio 3.

163

Bonitas qualibet relata quadantenus potest sine absoluta eiusdem entis amari a Deo, ipsumve ad sui amorem mouere citra praecisionem obiectiuam formalitatum, non solum, quando bonitas relata tanquam includens ab inclusio ratione connotati distincti ab absoluta realiter distincta est, sed etiam, quando vndeque est idem cum illa.

Statui supra q. 1. non solum vnum ens esse bonum alteri relatiue, sed etiam vnumquodque sibi. Quo fit, vt huiusmodi bonitas relata, sine quasi relata, qua vnumquodque sibi ipsi est bonum, vndeque sit identificata realiter cum bonitate absoluta, qua vnumquodque in se bonum est. Vnde rursus efficitur, quodlibet ens duobus titulis, siue duobus modis posse a Deo amari; & quatenus illud est in se bonum bonitate absoluta; & quatenus illud est sibi bonum bonitate relata; quod non potest non fieri per actus ex modo tendendi diuersos. Quoniam in bonum absolute voluntas absolute, siue absque comparatione, tendit, volendo illud in ipsomet, & propter ipsum, in relatum vero tendit comparatiue volendo illud subiecto, cui bonum est, & propter subiectum. Ex quo praeterea sequitur, quodlibet ens ad sui amorem duobus distinctis modis, siue ad duos distinctos actus mouere, quantum est ex se, secundum duas bonitates praedictas. Vndeque, posse Deum, quando tale ens ab ipso est libere amabile, amare illud vno modo, siue vno actu, & non altero. Quod est, amare illud secundum vnam eiusmodi bonitatem, & non secundum alteram, siue amare in eo quadantenus vnam bonitatem, & non alteram vndeque identificatam cum illa, prout in propositione dicimus. Huiusmodi quippe modus loquendi non denotat, esse aliquid in ente, quod ametur, & aliquid, quod non ametur a Deo; id enim esset obiectiue praescindere; sed integrum ens tali modo amari a Deo, & non altero, quo amari posset, nempe amari vt bonum in se absolute, non comparate vt bonum sibi, vel e conuerso.

164

Quod si, cum bonitas relata adequatè est identificata cum absoluta, sine illa modo explicato citra praecisionem formalitatum potest amari a Deo; multò melius sine eadem amari potest, quando ratione connotati distincti aliqua ratione ab illa distincta est; tamen illam in se inuoluat,

vt euenit, quoties ens in se bonum absolute alteri entis bonum est relatiue. Quo integra nostra propositio probata manet. Ex qua, & ex antecedente palam est, quo pacto Deus quamlibet cuiusvis entis bonitatem sine reliquis eiusdem entis possit amare aliquo actu, quin propterea per talem actum praescindat in ipso ente vnam formalitatem ab alijs. Quod esse prorsus impossibile, in prima propositione statuimus. Quemadmodum autem de bonitatibus relatis ad earum amorem philosophari sumus. Ita pariter de malitijs respectiue ad earum odium philosophandum est.

DISPV TATIO 33.

De obiectis diuinæ voluntatis in speciali.

IN hac disputatione imprimis de obiecto in creato, & infinito diuinæ voluntatis agemus. Postmodum de cæteris obiectis distinctis a Deo tam actualibus, quam possibilibus; tam posituius, quam negatiuis; tam bonis, quam malis.

QVAESTIO I.

Vtrum Deus se totum amet. Et qua ratione.

DEUM se ipsum amare, certum secundum fidem, & lumine naturali conspicuum est. Constat enim ex Scriptura, Concilijs, & Patribus, Deum, se ipsum cognoscendo, & amando, beatum esse. Atque ex amore, seu per amorem, quo Deus se amat, procedere Spiritum sanctum tertiam Sanctissimam, atque indiuiduam Trinitatis personam. Necnon, Deum propter semetipsum cuncta creasse, & consequenter dilexisse. Ex se etiam facis, superque apparet, Deum non posse non se ipsum diligere, utpote summum bonum, & maxime proprium; quandoquidem voluntatem habet; cuius est per amorem ferri in bona amabilia. Nam vt fert axioma receptum ex Arist. lib. 9. Eth. cap. 8. *Amabile bonum, cuiusque autem proprium.*

Quod autem Deus se totum amet, non minus certum est. Tum quia nihil est in Deo, quod non sit infinite amabile. Tum quia diuinus amor aequè ac diuina cognitio nequit ex parte obiecti praescindere iuxta doctrinam datam a nobis supra disp. 32. quaest. 6. Tum denique quia Deus aequè se amore, ac cognitione comprehendere debet. Ad amorem autem comprehensiuum Deiparinde, atque ad comprehensiuam cognitionem, pertinet tangere, quicquid est ipse Deus, iuxta doctrinam de comprehensione receptam ab omnibus, a nobisque traditam tom. 1. disputat. 17. quaest. 5. & 6. Vbi tanquam certum statuimus, Deum posse se ipsum comprehendere. Id quod non solum de comprehensione cognoscitua de qua ibi egimus, sed etiam de comprehensione realitatis.

tiua, seu amativā venit intelligendum. De qua perinde, ac de cognoscitivā, suā tamen proportionē servatā, consentaneē ad dicta ibi philosophandum est iuxta communem Theologorum consensum. De quo videri potest Ruiz tom. de Volunt. disput. 4. sect. 4.

4 Quoniam verò Deus bifariam bonus est, & amabilis secundum se totum, primò quoad bonitatem absolutam, qua bonus est in se, secundò quoad bonitatem respectivam, seu quasi respectivam, qua sibi ipsi bonus est. Ideo bifariam se totum amare dicendus est, nimirum in se, & sibi, iuxta doctrinam, quam tradidimus questione illa 6. citatā, quæ ad rem recognoscenda est. Quot modis autem diversis Deus se totum amat, tot actus amoris de se toto distinctos inter se virtualiter dicendus est habere. Quia actus divini seu amoris, seu cognitionis diverso modo tendentes in idem obiectum non possunt non inter se distingui virtualiter, ut constat ex doctrinā statuta supra disput. 23. quæst. 4. propos. 3.

5 Est tamen specialis difficultas impræsentiarum, qua ratione Deus amet suum ipsum amorem; nam, amare illum citra dubium, constat ex dictis. Veritatem similem difficultatem supra disput. 24. quæst. 1. circa diuinam cognitionem; sed circa amorem non nihil videtur urgentior, ut ex dicendis apparebit. Triplex est sententia. Prima asserentium, Deum actum sui amoris directum per alium reflexum amare, & hunc per alium, & sic in infinitum. Ita Gran. de Volunt. tract. 1. disput. 3. Quo pacto philosophantur etiam alij agentes de Scientiā, ut vidimus loco citato. Secunda sententia est P. Ruiz disput. 3. de Volunt. sect. 5. dicentis, amorem Dei primā vice per actum reflexum amari, ulterius tamen non procedi: quia actus iste reflexus amatur per se ipsum. Tertia sententia est, amorem divinum per se ipsum amari à Deo; quin opus sit amore reflexo. In quam citra dubium conspirant multi, quos loco citato retulimus, pariter philosophantes de Scientiā. Quibus adde Alarc. specialiter agentem de amore tract. 3. disput. 2. cap. 1. & alios Recentiores.

6 Ego in hac re consentaneè ad ea, quæ tradidi in simili loco citato de Scientiā Dei arbitror primò, amorem, quo Deus se amat per se ipsum esse amorem sui eodem modo, ac est amor Dei; quin opus sit actu reflexo distincto ab illo virtualiter, quo à Deo sic amatur. Quia, cum talis amor non possit ex parte obiecti præscindere iuxta doctrinam stabilitam supra disput. 32. quæst. 6. & consequenter nec possit non tangere omnes diuinas formalitates realiter identificatas cum Deo; nec potest non tangere se ipsum quoad entitatem, qualiter vna ex diuinis formalitatibus est. Quòd si quoad entitatem se debet, atque adeò potest attingere, & quoad denominationem poterit in ipsa entitate prout non deficiente virtualiter consistentem; superuacaneaque proinde, atque adeò impossibilis ad id muneris erit alia formalitas reflexa. Et quidem, si actus amoris, quo Deus se amat, indigeret alio reflexo, quo ipse similiter amaretur, hic reflexus eodem iure indigeret secundo reflexo, & secundus tertio, & sic sine fine: dareturque multitudo categorematicè infinita actuum reflexorum virtualiter inter se distinctorum. Quòd esse impossibile ostendimus disput. 24. quæst. 1. citatā. Quòd autem contra hoc potest opponi, iam ibi in simili dilatum est.

Dico, amorem, quo Deus se amat, esse amorem sui per se ipsum eodem modo, quo est amor Dei. Quia, si aliter sui, & aliter Dei esset amor, in idem obiectum tenderet idem actus amoris diuisis modis: quòd repugnat iuxta doctrinam commemoratam num. 3. Vnde vnusquisque actuum amoris, quos distinctos inter se virtualiter habet Deus de se ipso iuxta dicta ibidem & Dei, & sui, & cæterorum actuum est amor eodem modo sibi proprio. Quodammodò que subinde vnusquisque & supra se, & supra cæteros reflexivus est, prout dicebamus de actibus scientiæ, quibus se ipsum Deus intelligit diversis modis, quæst. illa 1. citatā ex disput. 24. Ex quo patet, quomodo pro istis actibus amandis (qui omnino necessarij, atque adeò omni penitus libertate expertes in Deo sunt iuxta dicenda quæst. 2.) nulla longa series, nedum infinita, locum habeat reflexorum actuum virtualiter inter se distinctorum, Qualiter autem actuum reflexorum per nostram solam rationem distinctorum series sine fine extensibilis, sive syncategorematicè infinita possit, imò & debeat admitti absque vilo inconueniente, in simili explicatum est supra quæst. illa 1. sæpe citatā. Recognoscantur dicta ibi, & huc applicentur.

Hæc dicta de amore, quo Deus se ipsum solum amat. De amore enim, quo amat creaturas, aliter philosophandum est. Nam, si Deus circa creaturas infolidum aliquem actum amoris habet non attingentem ipsum Deum, qualem probauimus habere disput. 32. quæst. 2. propos. 4. talis actus per se ipsum nullatenus amari potest. Alioquin non sola creatura, ut supponimus, amaretur per talem actum, sed etiam Deus, à quo actus ipse realiter distinctus non est. Oportet ergo, ut huiusmodi actus per alium reflexum emetur. Actus autem reflexus de amore directo creaturæ sumpto, non solum quoad entitatem: sed etiam quoad denominationem distinctus actus est ab illo, non solum per rationem nostram, sed etiam realiter virtualiter: quia sunt actus de obiectis distinctis separabiles inter se. Quòd satis est, ut necessariò exposcant virtuales distinctionem, iuxta doctrinam vniuersalem datam disput. 23. quæst. 4. de qua iterum agendum infra disput. 34. quæst. 1. Deus quippe liberè amat suos actus, quos circa creaturas habet, quoad denominationem spectatos, ut probabimus questione sequente; atque ita, amatā creaturā, quæ amoris directi est obiectum, potest non amare ipsum directum amorem, qui obiectum est amoris reflexi.

8 Quorū autem sunt possibiles actus directi creaturarum non attingentes Deum, tot sunt possibiles actus reflexi eorum distincti inter se virtualiter: quia idem est titulus distinguendi sic reflexos, atque directos; cum & sint illi separabiles inter se, & obiecta habeant aliqua ratione diuersa. Imò, quia per vnicum actum reflexum plures directi simul attingi possunt tum ex æquo, & indiuisim, tum partim directè, & partim ex connoto; quorū sunt possibiles combinationes directorum his diuersis modis tangibiles, tot actus reflexi tum vnus, tum alterius generis possibiles censendi sunt. Insuper possibiles sunt alij actus semireflexi tendentes simul in actus directos, & in eorum obiecta distincta à Deo, id que tum vno, tum altero ex duobus modis commemoratis: quorum multitudo multitudini combinationum ex actibus directis co-

rumque obiectis facibilium, diuisisque deuersis modis tangibilium correspondebit. Vniuersaliter enim actus possibiles voluntatis diuinae virtualiter inter se distincti penes multitudinem tum obiectorum per eos tangibilium, tum modorum diuersorum, quibus vnumquodque est tangibile, censendi sunt multiplicari iuxta doctrinam traditam supra disput. 23. quaest. 4. tradendamque infra disput. 34. quaest. 1.

9 Vnde ad rem infero, vt inferebam in simili disput. 24. quaest. 1. triplex genus actuum voluntatis, quod attinet ad praesens propositum, reperiri in Deo. Primum eorum, quorum obiectum pure est aliquid extrinsecum, realiterque distinctum a Deo. Secundum eorum, quorum obiectum coalescit ex aliquo a Deo distincto, & ex aliquo cum Deo identificato; (vt sunt iuxta communem & meam sententiam ipsi actus voluntatis). Tertium, quorum obiectum pure est aliquid identificatum cum Deo, nempe aliquis, vel aliqui actus voluntatis eius. Et in duobus quidem generibus actuum voluntatis diuinae facile apparet, quomodo progressus in infinitum actuum reflexorum adhuc possibilium non detur. Ne autem detur in tertio; rursus cenleo dicendum, perinde de actibus liberis voluntatis ad illud spectantibus philosophandum esse, ac de actibus necessarijs, quibus Deus se solum amat, nuper philosophati sumus. Itaque, quemadmodum amor, quo Deus se solum amat, eodem modo est amor sui, ac est amor Dei; regnatque alius actus reflexus, quo insuper ametur eo ipso modo; quia ille esset superfluus. Ita amor liber reflexus, quo Deus amat amorem liberum directum de creatura, eodem modo est amor sui, ac est amor ipseus directi; repugnatque alius actus secundus reflexus, quo insuper ametur eo ipso modo; quia ille esset superfluus.

10 Est tamen peculiaris difficultas circa actus voluntatis diuinae, quae circa actus intellectus locum non habet, ratione cuius non videtur posse idem actus esse amor sui eodem modo, ac est amor Dei, aut alterius actus. Quam vt exponam, loquor de actu gaudij, quo Deus aut se, aut aliquem actum suum amat prout existentem. Talis enim actus non videtur posse esse quoque gaudium, seu amor sui prout existentis. Nam, cum voluntas Dei, vt pote potentia de suo caeca, per cognitionem duci debeat in obiectum amandum, vt suum amorem prout existentem per ipsummet amet, per cognitionem eiusdem amoris prout existentis duci debet. Hoc autem vedetur impossibile. Quia cognitio amoris prout existentis nequit mouere voluntatem ad ipsum amorem concipiendum, siue ad dandam ei existentiam; & consequenter neque ad amandum ipsum per ipsummet. Vnde necessarius videtur actus reflexus; pro quo eodem titulo alius reflexus necessarius erit, & sic progressus in infinitum. Tum, si cognitio de amore prout existente diuinam voluntatem moueret ad ipsum concipiendum, neutiquam posset ille liber euadere, sed prorsus necessarius esset, vt pote a potentia proxima secum connexa ratione talis cognitionis constituentis illam procedens. Ergo nullum saltem actum amoris sui liberi potest Deus amare per ipsummet inductus cognitione existentiae eius: ad quemlibetque proinde liberè amandum indiget alio; & ad hunc alio; daturque reflexorum actuum progressus infinitus.

Docui quidam Recentiores, qui huiusmodi progressum negant, respondent, ad amandum suum amorem per ipsummet non opus esse, quod diuina voluntas ducatur cognitione expressa a eiusdem amoris; nam hoc repugnat; sed sufficere, quod ducatur cognitione eius tacita, seu virtuali, qualis est cognitio obiecti talis amoris. Nam, qui iudicat obiectum aliquod esse bonum, & amabile, tacite iudicat, seu virtualiter, bonum esse, & amabile amare illud. Atque ita ductus tali iudicio tum obiectum, tum eius amorem per ipsummet amare potest. Non placent, Primò; quia, licet cognitio expressa bonitatis obiecti sit cognitio virtualis, seu tacita bonitatis amoris secundum se; at bonitatis amoris prout absolute existentis talis esse non potest. Quia, dum Deus expressè iudicat obiectum bonum esse, & amabile, non iudicat tacite, aut virtualiter, se illud absolute amare: alioquin tacite, seu virtualiter falleretur, aut falli posset, quando aut non amat defecto obiectum, aut potest illud non amare; eo quod non necessario, sed liberè ab ipso Deo amabile est. Cognitio igitur expressa de obiecto praesertim liberè amabili titulo cognitionis tacita, seu virtualis de amore eius prout existente nullatenus potest conducere, vt talis amor prout existens ametur a Deo per se ipsum. Ex quo saltem concluditur, nullum actum amoris liberi posse virtute cognitionis obiecti eius per se ipsum, & sine alio reflexo a Deo liberè amari; atque ita in huiusmodi saltem actibus liberis progressum in infinitum necessarium admittendum esse. Secundò. Demus, cognitionem bonitatis obiecti esse virtualem, seu tacitam cognitionem de amore talis obiecti prout existentis; eadem profecto incommoda remanent, ac si expressa, & formalis esset. Nam, cum Deus ne virtualiter quidem aut tacite decipi possit, necessarium omnino est, vt cognitio virtualis, seu tacita amoris Dei prout existentis cum existentia ipsius amoris essentialiter sit connexa. Hinc autem fit, vt, neque talis cognitio ad talem amorem, quem existentem supponit, mouere possit, neque talis amor liber possit euadere casu, quod ad illum moueat talis cognitio. Quae erant incommoda oriunda a cognitione expressa existentiae amoris.

Aliter respondent Recentiores alij, qui opinantur, cognitionem, qua Deus inuenitur ad amorem necessarium, quem de se habet, neque distingui virtualiter ab ipso amore, neque ipsum praecedere, neque in ipsum influere virtualiter, sed omnimodis a parte rei esse idem cum illo, & nihilominus ad eum dirigere, inducere, siue mouere voluntatem. Quod varijs modis, multisque verbis conantur explicare. Quae postea doctrina, ad praesens propositum dicunt, bene posse scientiam, qua Deus & se totum, & amorem sui necessarium prout existentem intrinsece, dirigere ad ipsum amorem, quatenus ille & totius Dei, & sui ipsius prout existentis gaudium est; quo alterius gaudij reflexi cessat necessitas. Ad amorem autem liberum, quem Deus habet de creatura, dicunt, duplici scientia Deum dirigere; altera de bonitate creaturae constituyente libertatem ad talem amorem, dirigenteque ad ipsum, prout amor creaturae est; altera de existentia ipsius amoris omnimodis cum ipso identificata, dirigenteque ad ipsum, quatenus sui ipsius gaudium est: (ad eum modum, quo dictum est, dirigere ad amorem Dei necessarium, quatenus ille

ille est gaudium sui, cognitionem de ipso prout existente ab ipso penitus indistinctam: quo rursus cessat necessitas gaudij reflexi. Et prioris quidem scientiæ directio, cui sit contingens, potius constituit libertatem amoris de creaturâ, quàm ei præiudicet. Posterioris autem neque præiudicat vllatenus, estò sit necessaria; quia eius necessitas est consequens, neque alia à necessitate consequente, quam amor ipse habere dicitur ex suppositione, quod est. Ceterùm hæc difficultatis solutio fundamento nititur prorsus falso: atque ita subsistere nequit. Falsum quippe est, scientiam diuinam ad amorem Dei necessariam, nedum ad liberum, vllatenus posse dirigere, inelucere, siue mouere diuinam voluntatem, nisi ab ipso amore virtualiter distincta sit, in eundemque virtualiter simul cum voluntate ipsâ influxiua; vt constat ex doctrinâ supra à nobis statuta disp. 31. quest. 2. proposit. 4. quæ ad rem recognoscenda est.

13 Sunt præterea, qui non admittentes in Deo progressionem infinitam reflexorum gaudiorum, virtualiter inter se distinctorum, atque necessariorum; liberorum; tamen eam admittere non grauantur; putantes, eò ipso, quòd hi sint liberi, infinitadinem eorum non categorematicam, qualis est illorum necessariorum, sed syncategorematicam esse. Nam, licet Deus ductus cognitione de primo gaudio prout existente liberè concipere possit secundum reflexum de illo; & ductus cognitione de secundo pariter concipere possit tertium de illo, & sic deinceps sine fine: quia tamen ad id non tenetur; stat benè, quòd multitudine gaudiorum actu existentium semper sit finita, tamen angibilis semper magis, & magis in infinitum. Quo incommoda omnia cuitari videntur, quæ secum fert progressio categorematicè infinita gaudiorum necessariorum actualiter existentium. Sed reuera non cuitantur. Primo; quia non est, cur gaudium liberum de alio actu diuino non possit esse gaudium sui, vt est gaudium necessarium, qua possibilitate supposita, aliud gaudium reflexum de illo titulo superfluitatis impossibile erit, & cessat progressio. Secundo; quia, cum infinitum syncategorematicum necessario includat categorematicum in statu possibilitatis, vt demonstrauit tom. 1. disp. 13. quest. 2. proposit. 1. prædicto infinito syncategorematico semel admissio in casu præienti, necessario debet admitti progressus categorematicè infinitus formalitatum Dei virtualiter inter se distinctarum, & actualiter existentium quoad entitatem; estò quoad denominationem tantum sint possibiliter. Qui sanè formalitatum infinitus progressus eadem secum fert incommoda; atque progressus infinitus gaudiorum necessariorum, etiam quoad denominationem actu existentium, vt consideranti innotescet. Tertio; quia iuxta meam de infinito philosophiam latè traditam, disputatione citatâ, semel posito, quòd sit possibilis series gaudiorum liberorum angibiles in infinitum, nequit non esse possibilis series eorundem actualiter infinita; redeuntque vrgentiùs dicta incommoda. Quarto denique; quia saltem est admittenda ab Aduersarijs series actualiter infinita omissionum liberarum, atque inter se ordinatarum infinitorum gaudiorum liberorum, quæ ab eis supponuntur possibilia. Quod fors ipsi non aduerterunt.

14 Propterea ergo difficultatem, quam verisamus, num. 10. propositam alijs modis censeo

expediri posse, supposito, quòd amor Dei, nisi præcognitus vt existens, per se ipsum vt existens amari non possit. Et primum, quando actus amoris à voluntate Dei amandus est necessarius, qualis est actus, quò Deus ipse se solum amat, existimo, nihil vetare, quominus ille à cognitione expressâ, præuique sui etiam prout existentis emanet. Quia, licet voluntas ad dandam existentiam actui per scientiam, qua videt illum existere nequeat moueri ex electione, siue liberè; aut naturaliter, & necessariò videtur benè moueri posse. Quemadmodum iuxta sententiam communem Pater æternus ex cognitione de existentia Verbi mouetur ad illud producendum; Verbumque, & Pater ad producendum Spiritum Sanctum ex cognitione, & amore eius prout existentis; ita, vt cognitio existat in signo anteriore, indeque cernat existens in suo signo posteriori obiectum, ad cuius existentiam ipsa concurrat. Deinde, siue actus amoris à voluntate Dei amandus sit necessarius, siue liber, arbitror, per scientiam, conditionatam de existentia eius habentem pro conditione aut influxum voluntatis in talem actum, aut ipsam actus existentiam optimè posse moueri Deum ad illum concipiendum, ad illumque pròinde amandum per ipsummet. Nam talis scientia, quod ad motionem atinet, scientiæ absolutæ æquiualeat de eadem actus existentia; & aliàs nec nocet eius libertati, vt absoluta, nec alia incommoda secum fert. Itaque Deus per scientiam conditionatam, qua cognoscit, si ego talem actum concepero, ille absolute existet, ad illum concipiendum, pariterque illum prout absolute existentem per ipsummet amandum moueri potest. Vniuersaliter enim, quoties actus voluntatis diuinæ alicuius rei existentiam respicit, siue supponit, cum ea ve quoquo modo connectitur, scientiæ conditionatæ attingens talem rei existentiam sub conditione talis actus in ordine ad ipsum concipiendum scientiæ absolutæ de eadem existentia rei æquiualeat; multaque commoda secum affert, quæ desunt absolutæ; vt constabit ex vniuersali doctrinâ tradendâ disp. 34. quest. 11. Ecce quomodo volitio Dei tum necessaria, tum libera ex idoneâ scientiâ sui procedens per se ipsam prout existens amari à Deo possit, atque ita per seipsam esse gaudium sui, vitato reflexorum gaudiorum infinito progressu.

Sed obijci nihilominus potest. Primus 15 actus reflexus, quem Deus liberè concipit de amore creaturæ, non necessariò, sed liberè est amabilis à Deo iuxta dicenda questione sequente. Ergo ad libertatem diuinam spectat, posse illum non amare. Ergo non per se ipsum; sed per alium actum reflexum debet ille esse à Deo amabilis, vt Deus amorem eius possit omittere. Concessis reliquis; nego secundam consequentiam. Quia, vt Deus possit liberè amare, & non amare dictum actum reflexum, sat est, quòd possit liberè eum ponere, vel omittere; sic enim eum per se ipsummet liberè amabit, si ponat; liberèque non amabit, si omitat. Nec est, cur ad diuinam libertatem spectet, quòd illum possit non amare, adhuc ex suppositione, quòd illum ponat; ad quod solum opus erat, vt ille non per se, sed per alium actum amabilis esset.